

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 151.

Tredie Session.

77de Møde.

Tirsdagen den 10de Februar.

(Fortf.)

Orsted (fortsat): Hvad derimod Landet angaaer, er det en ikke uvigtig Bestemmelse, at en Møller faaer Lov til at forøge sine Dværnes Tal, uden Hensyn til, om der er Nabomøllere, som derved kunne præjudiceres. Forordningen af 3die Juni 1825 tillader enhver Møller at forstørre sine Dværne, som Møllerne ikke før maatte, men den tillader ikke at anlægge nye, og jeg maa tilstaae, at, saalænge Mølleneringen skal beholde den Natur, den hidtil efter Lovgivningens har havt, hvilket jo Udvalget synes at ville skal være Tilfældet endnu i 15 Aar, er det tvivlsomt, hvorvidt man kan tilstaae en Møller at forøge Dværnenes Antal, uden Hensyn til, hvorvidt Nabomøllerne derved kunde miste noget af deres Næring. Udkastet antager selv, at Nabomøllerne lide derunder, idet det i § 9 vil have, at det ved Dværnenes Forøgelse skal med Hensyn til Møllernes Ansættelse til Møllefylds hartkorn have sit Forblivende ved Forordningen af 3die Juni 1825. Men, er det Tilfældet, synes man at have erkendt det samme Princip, som findes i Forordningen af 3die Juni 1825, at nemlig de øvrige Mølleres Ret afficeres derved, at en Møller forøger Dværnenes Antal. Jeg tør iøvrigt ikke have nogen Dom om, hvorvidt Sagen er betydelig eller ikke; men, da der ikke i Motiverne foreligger den mindste Oplysning om Sagens Gjenstand, da der hverken er indhentet Erklæringer fra Amtsraadene, eller der er ophlyst Noget om de specielle Forhold, som de, der grænse Lovene, kunde ønske at kjende, men Loven alene er bygget paa nogle almindelige Begreber, vover jeg heller ikke at stemme for § 1.

Blechingberg: Vigtigheden af Indstillingen til § 2 foranlediger mig til atter at tage Ordet. Der er udtalt i høi Grad modstridende Ansættelser om Endringsforslaget til § 2, navnlig med Hensyn til rigtige statsøkonomiske Principer, som maatte ønskes gennemførte til Fordeel for Landet. Jeg troer, at man kan bøie sig for Betydningen af statsøkonomiske Principer og erkjende deres høie Værd, naar de til rette Tid gennemføres, uden at man derfor kan eller bør oversee den Indflydelse, som Gjennemførelsen paa en eller anden Maade har paa de private Retsforhold, paa de hidtil bestaaende Eiendoms- og Creditforhold, og det er fra det sidste Standpunkt, at jeg mener, at, naar man skal gaae ind paa en Lov som den nærværende, maa det være med den høieste Grad af Vaersomhed. Det er jo ganske vist, at, hvad det ærede Ething har vedtaget med Hensyn til denne Mellemtilstand af 15 Aar, medfører med Nødvendighed, at Lovens Idee i disse 15 Aar hverken kan eller skal gennemføres i sin Heelhed, og at der altsaa aldeles ingen Modsigelse er deri, at Loven stiller sig som fremtidig Dygave Gjennemførelsen af en Tanke, som dog ikke kommer til sin fulde Gylbighed i denne Mellemtilstand, som Loven antager at burde finde Sted af Hensyn til de hidtil bestaaende Retsforhold. — Det gaaer jeg ud fra, naar jeg holder fast ved, hvad jeg tidligere udtalte om Endringsforslaget til § 2, som jeg anseer at være af største Vigtighed, for at den Mellemtilstand, som Landstthinget har vedtaget at skulle finde Sted, ikke skal blive illusorisk, og det kan jo dog ikke være Meningen, at man vil indføre en saadan Mellemtilstand og knytte den til saadanne Betingelser, at den i det Væsentlige vil blive en Illusion. Derfor holder jeg paa dette Forslag til § 2. Da jeg i denne Anledning